

10. 02. 2014

Opetus- ja kulttuuriministeriö

PL 29

no. / /

00023 VALTIONEUVOSTO

Asia Lausunto lukiokoulutuksen yleisten valtakunnallisten tavoitteiden sekä tuntijaon uudistamista valmistelleen työryhmän ehdotuksista

Viite Lausuntopyyntöne OKM/85/040/2012

Lausunnon keskeinen sisältö

- 1 Lukiokoulutuksen saavutettavuus on tärkeää erityisesti harvaan asutuilla seuduilla. Pitemmällä tähtäimellä lukioverkon harveneminen johtaa alueelliseen koulutuksen tason laskuun.
- 2 Tuntijaon korostunut valinnaisuus (etenkin A- ja B –malleissa) heikentää erityisesti reaaliaineiden asemaa ja vaikeuttaa pienten lukioden opetuksen järjestämistä eri reaaliaineissa. Lukion tuntijaon ja opetussuunnitelman perusteiden tulisi olla sellaisia, että ne ovat sovellettavissa kaikenkokoisiin oppilaitoksiin.
- 3 On pidettävä huoli siitä, että nuori ei joudu liian varhaisessa vaiheessa tekemään niin kapea-alaisia valintoja, että heikennetään hänen mahdollisuuksiaan jatko-opintojen suhteen.

Asia Lausunto lukiokoulutuksen yleisten valtakunnallisten tavoitteiden sekä tuntijaon uudistamista valmistelleen työryhmän ehdotuksista

Viite Lausuntopyyntönnä OKM/85/040/2012

Kolarin kunta esittää lausuntonaan seuraavaa:

Työryhmän esityksessä lukiokoulutuksen tavoitteiksi mainitaan mm. **yleissivistyksen** vahvistaminen, ja lukio-opetuksen tehtäväksi **jatko-opintoihin** valmentaminen. Lisäksi lukiokoulutuksen tulee ”tukea opiskelijoiden edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen elämänsä aikana”.

Miten asetetut tavoitteet tulisivat toteutumaan ehdotetun tuntijaon pohjalta?

Tulevaisuuden yleissivistys

Vaikuttaa siltä, että esitetyn ehdotuksen kaikki kolme vaihtoehtoista korimallia (A,B,C) korostavat **valinnaisuutta** eri oppiaineiden välillä niin vahvasti, että ne vaarantaisivat laaja-alaisen yleissivistyksen heikentämällä erityisesti reaaliaineiden asemaa. Laajojen kokonaisuuksien hallinta ja opetuksen eheyttäminen ovat kyllä tavoitteina hyviä, mutta työryhmän ehdotus lukion tuntijaoksi ei näyttäisi johtavan näihin tavoitteisiin.

Historian ja yhteiskuntatiedon samoin kuin psykologian ja katsomusaineiden merkitys yleissivistykselle on kiistaton, eivätkä ’yhteiset opintokokonaisuudet’ riitä turvaamaan laaja-alaisen yleissivistyksen saavuttamista. Globaali maailma vaatii entistä enemmän eettisiä ja moraalisia valmiuksia, entistä enemmän yhteiskunnallisia tietoja ja taitoja ja maailman ymmärtämistä nyky-yhteiskunnan tietotulvassa. Jos yksittäisen oppiaineen perustiedot ovat hatarat, kokonaisuuksien luominen yli oppiainerajojen ei kovin helposti onnistu. Sama pätee myös luonnontieteellisiin opintoihin (biologia, maantiede, fysiikka, kemia). On myös aiheellista kysyä, johtavatko ns. teemaopinnot laajempien kokonaisuuksien hallintaan.

Opetuksen järjestäminen pienissä lukioissa, kuten pohjoisen Kolarin lukio (n. 40-45 opiskelijaa), voi ylimitoitettun valinnaisuuden vuoksi olla suhteettoman haastavaa.

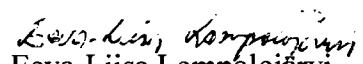
Erityisesti harvaan asutuilla seuduilla pienten lukioiden tasa-arvoisen kilpailukykyyn takaaminen on tärkeä tavoite koulutuksen **saavutettavuuden** kannalta.

Lukion tuntijaon ja opetussuunnitelmien perusteiden tulisi olla sellaisia, että ne ovat sovellettavissa kaiken kokoisiin oppilaitoksiin.

Jatko-opintokelpoisuuden takaaminen

Tuntijako olisi suunniteltava palvelemaan jatko-opintoja nykyistä huomattavasti paremmin.
Lukioikäisen nuoren ikävaihe huomioiden liian kapea-alaiset valinnat lukio-opinnoissa saattavat ratkaisevasti kaventaa opiskelijan tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Sivistysosaston osastopäällikkö, vt.

Eeva-Liisa Lompolojärvi

Lukion rehtori, vt.

Marja Rundgren